

سرشتنامه: مفید، محمد بن محمد، ۳۳۶-۴۱۲ق

Mufid, Muhammad ibn Muhammad

نوان قراربندی: الإعلام بما إتفقت عليه الإمامیه من الأحكام، فارسی
هتوان / نام پدیدآور: اختصاصات فقه امامیه: ترجمه و شرح الإعلام بما إتفقت عليه الإمامیه من الأحكام للشيخ
" جلد ۱ علی اکبر ربیعی.

مشخصات نشر: قم: ربیعی، علی اکبر، ۱۳۹۶.

مشخصات فیزیکی: ۱۶۰ ص

شابک: 978-6۰۰۴۹۹۳-۹

وضعیت فهرست نویسی: فهرست نشده

موضوع: فقه جعفری قرن ۱۰

موضوع: *Islamic law, 'a'fari, 10th century*

موضوع: کلام شیعه امامیه - قرن ۱۰

موضوع: *Imamite, Shi'ite theology - 10th century*

شناسه افزوده: ربیعی، علی اکبر، ۱۳۶۸-، مترجم

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۶۰۴۲۲ الف ۷/۶م ۴۰۹/۶

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۱۷۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۲۲۷۹۸

اختصاصات فقه امامیه

علی اکبر ربیعی

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۹۹۳۸-۹

چاپ: مؤسسه بوستان کتاب ۵-۱۱۴۱۱۴۶۶۳۶-۲۵

www.ketab.ir

کتابخانه

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۱
زندگی نامه شیخ مفید (ره)	۱۵
کتاب «الاعلام بما اتفقت علیه الامامیه من الامور»	۲۰
مقدمه مولف (ره)	۲۵
[باب اول: طهارت]	۳۱
[الف: مذی، وذی]	۳۹
ب: حیض، استحاضه و نفاس	۳۰

ج: مقدار جایز قرائت قرآن برای حائض، نفساء و جنب ۳۲

د: احکام غسل میت و حنوط و کفن و مقدار واجب کفن ۳۳

[باب دوم: نماز] ۳۹

الف: احکام آن ۳۹

ب: احکام نمازها ۴۱

ج: سجده شکر و تعبیر بعد از آن در تعقیبات نماز ۴۹

د: تعداد افراد لازم برای اقامه اجتماع نماز جمعه و عیدین در

شهرها ۵۱

ه: اشخاص فاقد صلاحیت برای امامت نماز جمعه و عیدین ۵۲

و: نماز کسوف ۵۲

ز: نماز میت ۵۶

باب سوم: زکات ۶۱

باب چهارم: احکام حج ۶۵

باب پنجم: احکام بیع ۶۹

باب ششم: احکام شفعه ۷۱

[باب هفتم: نکاح] ۷۳

باب هشتم: نام طلاق ۷۹

باب نهم: طلاق، مہارت، نسون، شقاق، ایلاء، ظہار، تخییر، تحلیل، لعان

..... ۸۵

باب دهم: احکام عدہ و نفقہ ۸۹

باب یازدهم: اقل و اکثر مدت حمل ۹۱

باب دوازدهم: احکام مادر فرزند ۹۳

باب سیزدهم: عتق و تدبیر و مکاتبہ ۹۵

باب چهاردهم: قضا، شہادت، دعوی، بینہ ۹۷

باب پانزدهم: نذر، قسم، کفارہ ۱۰۱

باب شانزدهم: شکار و ذبح ۱۰۷

- باب هفدهم: خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها ۱۰۹
- باب هجدهم: حدود ۱۱۳
- باب نوزدهم: قتل و اقسام آن، قسامه، قصاص، دیات ۱۱۷
- باب بیستم: فرسودگی ارث ۱۲۹
- الف: ارث پدر و مادر ۱۳۰
- ب: ارث فرزندان ۱۳۵
- ج: ارث زوجین ۱۴۱
- د: ارث برادران و خواهران ۱۴۳
- ه: ارث خویشاوندان و ارحام ۱۴۷
- و: ارث پدر بزرگ‌ها و مادر بزرگ‌ها ۱۵۱
- ز: ارث کسی که مادرش لعان شده است ۱۵۳
- ح: ارث زن طلاق داده شده در زمان مریضی شوهر ۱۵۵
- ط: ارث جنین و کودک پیدا شده ۱۵۶

ی: ارث قاتل عمدی و خطئی و مرتد ۱۵۷

ک: ارث ولاء ۱۵۸

ن: ارث کسانی که غرق شده‌اند ۱۵۹

م: ارث خنثی ۱۶۰

ن: ارث بر و بکاتب ۱۶۴

س: ارث پیروان ادیان و زرتشتیان ۱۶۶

ع: مسائل خاص باب ارث ۱۷۲

پیشگفتار

شیخ مفید (ره) از چنان جایگاه بزرگی در بین فقهای امامیه برخوردار است که شخصیت او برای همه شناخته شده است و از نظر جایگاه علمی و معنوی، در بالاترین دایره‌های علم و تقوا قرار دارد و تالیفات او همواره مورد توجه و محبت است نزدیک بودن به عصر ائمه معصومین (علیهم‌السلام) نیز عامل دیگری است که باعث شده به مصنفات ایشان توجه ویژه‌ای شود.

یکی از کتاب‌های فقهی شیخ مفید کتاب «الإعلام بما اتفقت علیه الإمامية من الأحكام» است. این کتاب می‌تواند اولین کتاب در فقه مقارن باشد که به درخواست سید مرتضی نگاشته شده است. موضوع این کتاب احکام اختصاصی فقه امامیه است؛ یعنی آن احکامی که مورد اتفاق فقهای امامیه است ولی فقهای اهل سنت بر خلاف آن

اجماع کرده‌اند را شیخ مفید در این کتاب بیان می‌کند.

فقه‌مقارن از قدیم‌الایام مورد توجه فقها بوده است، چنان که شیخ مفید، سید مرتضی و شیخ طوسی تالیفاتی در این باب داشته‌اند. در دوره معاصر علاوه بر فقه‌مقارن، حقوق تطبیقی نیز رونق گرفته و دانشمندان هم - حقوق به مطالعه بین دو نظام حقوقی می‌پردازند.

در نظام حقوقی ایران که علم حقوق برگرفته از فقه اسلامی است نیز این رویه متداول شده است و با تأسیس رشته‌های میان رشته‌ای مثل فقه و حقوق، فقه‌مقارن و حقوق، و فقه و مبانی حقوق اسلامی، مطالعه تطبیقی بین دو علم فقه و حقوق نیز رونق پیدا کرده است.

لذا با توجه به رویکرد جامعه حقوقی و پژوهشگران دو علم فقه و حقوق به مطالعات تطبیقی، آگاهی از منابع دست اول و اولین نگاشته‌ها در باب فقه‌مقارن که از معتبرترین دستاوردها در این عرصه است ضروری می‌نماید.

با این توضیح ترجمه کتاب الاعلام به زبان فارسی می‌تواند زمینه را برای ارتباط آسان‌تر دانشجویان و پژوهشگران جوان با این کتاب

گراتقدر فراهم کند. لذا سعی بر این شد که ترجمه‌ای روان و دقیق از کتاب تهیه گردد.

در اینجا لازم است نکاتی چند درباره ترجمه حاضر ارائه گردد:

۱. ترجمه کتاب به همراه متن اصلی چاپ گردید به گونه‌ای که ترجمه هر قسمت در ذیل عبارت عربی آورده شود تا دسترسی به متن اصلی آسان گردد. درک متن فقهی کتاب که از متون کهن و معتبر است، امکان بیشتری داشته باشد.

۲. قسمت‌های مختلف متن کتاب بر پایه ریل هر مبحث در داخل [] شماره‌گذاری شده است و در مقابل ترجمه آن قسمت‌ها نیز به شکل [مسأله...] نامگذاری شده است تا ضمن رعایت امانت داری، مسائل مختلف از یکدیگر تفکیک شود.

۳. ترجمه کتاب در بیست باب شماره گذاری شده و مسائل مرتبط با هر باب با حروف ابجد مشخص شده است تا ارتباط و توان تمییز بین مطالب فراهم شود.

۴. برای روشن شدن مطالب موجز، عبارات در داخل [] شرح داده

شده است. تا هم اصل امانت داری رعایت شود و هم مفهوم به نحو سلیس و کامل منتقل شود.

۵. نسخه‌ای که در ترجمه پیش رو مورد استفاده قرار گرفته، نسخه چاپی تصحیح شده توسط کنگره جهانی هزاره شیخ مفید است که در سال ۱۳۴۱ چاپ شده است. لکن توضیح این مطلب ضروری است که متأسفانه برخی از قسمت‌های کتاب الاعلام (که البته موارد معدودی است) در نسخ خطی و چاپی حاضر وجود ندارد. موارد مذکور در پاورقی به آن اشاره شده است.

۶. برای استفاده بیشتر دانشجویان، شماره‌های قانونی مرتبط با هر مبحث قانون مدنی و قانون مجازات اسلامی در پاورقی آمده است، تا امکان تطبیق فقه با حقوق موضوعه نیز فراهم گردد. همچنین تعریفی از اصطلاحات فقهی مورد نیاز، به مناسبت در پاورقی آمده است.

در پایان به خاطر وجود کاستی‌ها و نقص‌های احتمالی در ترجمه

پیش رو پوزش می‌طلبم و از محضر عزیزانی که لغزش‌های موجود را
متذکر شوند بی‌نهایت سپاسگذارم. والحمدلله رب العالمین.

علی اکبر ربیعی

بهمن ۱۳۹۶